

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre
2. Nota Informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	422	
"17"	11	2022
Ora		

Deputați în Parlament:

[Handwritten signatures of deputies]
Andriean Cheptoușe
Mihail Druță
Cerv Libra
Vitalie Jacot
Borda Viorel

Lege

privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni, scop și domeniu de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic al activității contrainformative și activității informative externe (*în continuare – activitatea informativă/contrainformativă*) realizate de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (*în continuare – Serviciul*), modalitatea și condițiile de dispunere și efectuare a măsurilor contrainformative și măsurilor informative externe, precum și de efectuare a controlului asupra legalității acestora.

(2) Activitatea contrainformativă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor, operațiunilor și procedeelelor desfășurate de către Serviciu în scopul protejării procesului de decizie politico-statal, protejării instituțiilor statului și a societății față de riscurile și amenințările la adresa securității Republicii Moldova, identificării intențiilor, planurilor și obiectivelor activității subversive, spionajului sau a crimei organizate ce periclitează securitatea statului, prevenirea, contracararea sau neutralizarea materializării acestora, studierea organizării, metodelor, capacităților și caracteristicilor părții adverse, urmate de acțiuni de depistare, prevenire și contracarare.

(3) Activitatea informativă externă constă din ansamblul măsurilor, acțiunilor și operațiunilor desfășurate de către Serviciu, pentru planificarea, culegerea, verificarea, prelucrarea analitică și valorificarea datelor și informațiilor despre posibilitățile reale sau potențiale, acțiunile, planurile sau intențiile statelor sau organizațiilor străine, ale unor entități neconstituționale sau ale unor persoane, care constituie sau ar putea constitui riscuri sau amenințări la adresa securității Republicii Moldova, precum și pentru obținerea informațiilor relevante pentru asigurarea securității de stat sau pentru crearea condițiilor favorabile asigurării și promovării intereselor strategice și realizării cu succes a politicii de securitate națională a Republicii Moldova.

Articolul 2. Principiile activității informative/contrainformative

Activitatea informativă/contrainformativă se bazează pe principiile:

- a) legalității;
- b) egalității tuturor în fața legii;
- c) respectării drepturilor și libertăților omului și reglementarea exclusiv prin lege a restrângerii exercițiului acestora;
- d) oportunității;
- e) proporționalității;
- f) caracterului activ al măsurilor realizate;
- g) confidențialității, îmbinării metodelor și mijloacelor de activitate publică și secretă;
- h) neutralității politice și imparțialității.

Articolul 3. Asigurarea legalității activității informative/contrainformative

(1) Legalitatea activității informative/contrainformative se asigură prin realizarea controlului asupra acestei activități în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Desfășurarea activității informative/contrainformative în alte scopuri decât cele menționate de prezenta lege nu se admite.

(3) Desfășurarea activității informative/contrainformative cu încălcarea prezentei legi atrage după sine răspunderea prevăzută de legislație.

Articolul 4. Subiecții care efectuează activitatea informativă/contrainformativă

(1) Activitatea informativă/contrainformativă este efectuată de către Serviciu, prin intermediul ofițerilor de informații și securitate (*în continuare - ofițeri de informații*) din cadrul subunităților specializate ale acestuia.

(2) Alte autorități sau persoane decât cele prevăzute în prezentul articol nu au dreptul să efectueze activitatea informativă/contrainformativă.

Articolul 5. Drepturile subiecților care efectuează activitatea informativă/contrainformativă

(1) În cadrul efectuării activității informative/contrainformative, Serviciul și ofițerii de informații dispun de drepturile stabilite în Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova și Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate.

(2) În cadrul efectuării activității informative/contrainformative ofițerii de informații au dreptul:

- a) să fotografieze, să facă înregistrări audio și video fără încălcarea inviolabilității vieții private a persoanei;

b) să comunice nemijlocit, inclusiv legendar, cu persoanele ce posedă informații despre fapte, evenimente, circumstanțe, sau persoane, cu, sau fără, înregistrarea discuției cu ajutorul mijloacelor tehnice;

c) să efectueze testarea cu utilizarea poligrafului, în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf)

d) să studieze nemijlocit documente, materiale, sisteme informaționale, baze de date, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate, să întocmească solicitări în adresa persoanelor juridice și fizice, care posedă sau dispun de informații, pentru a dobândi informații despre persoanele fizice sau juridice, bunuri, fapte, evenimente, circumstanțe. Serviciul stabilește regulile și ține evidența accesului la bazele de date;

e) să identifice persoana după semnalmente statice (amprente papilare, componența sângelui și a salivei, ADN, urme de miros, alte urme lăsate) și dinamice (mersul, gesticularea, mimica etc.), precum și prin intermediul fotorobotului și a altor metode care dau posibilitate, cu o probabilitate sporită, de a identifica persoana.

(3) Pentru desfășurarea activității informative/contrainformative Serviciul are dreptul:

a) să achiziționeze, creeze, mențină, perfecționeze, administreze sisteme informaționale și rețele de comunicații electronice pe platforme tehnologice proprii;

b) să creeze și gestioneze bănci de date în care să includă informații relevante asigurării securității statului;

c) să confecționeze și folosească acte, documente, ștampile sau alte rechizite pentru codificarea identității persoanelor fizice și juridice, ale subdiviziunilor specializate, încăperilor și mijloacelor de transport.

(4) În cadrul efectuării activității informative/contrainformative Serviciului i se oferă acces gratuit la sistemele informaționale ale organelor de ocrotire a normelor de drept, autorităților publice centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate.

Articolul 6. Persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul

(1) Persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul sînt persoane fizice care, printr-un acord scris sau verbal, și-au dat consimțămîntul să ofere confidențial informații Serviciului, să participe confidențial la pregătirea și efectuarea activității informative/contrainformative, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitatea informativă/contrainformativă.

(2) Acordul se încheie între ofițerul de informații, în numele Serviciului, și persoana fizică.

(3) Sprijinul acordat Serviciului poate fi cu titlu gratuit sau remunerat.

(4) Persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul dispun de drepturile și obligațiile stabilite în Legea nr. 619 din 31 octombrie 1995 privind organele securității statului și Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

(5) În scopul asigurării securității persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul, a membrilor familiilor și a rudelor acestora, se permite efectuarea măsurilor informative/contrainformative în vederea protecției lor în modul stabilit de lege.

(6) Informația despre persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul constituie secret de stat și poate fi desecretizată în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr 245/2008 cu privire la secretul de stat și doar cu acordul scris al persoanei.

(7) Activitatea persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul se află sub controlul conducătorului subunității care efectuează activitatea informativă/contrainformativă și este supusă controlului intern.

(8) În cazul decesului persoanei care și-a exprimat consimțământul scris de a colabora confidențial cu Serviciul, în legătură directă cu participarea ei la pregătirea și/sau efectuarea activității informative/contrainformative, membrilor familiei celui decedat și persoanelor întreținute de el li se plătește, în cote egale, din mijloacele bugetului de stat, o indemnizație unică în mărime de 120 salarii medii lunare pe economie.

(9) În cazul unei mutilări (răniri, traume, contuzii) a persoanei care și-a exprimat consimțământul scris de a colabora confidențial cu Serviciul, în legătură directă cu participarea ei la pregătirea și/sau efectuarea activității informative/contrainformative, fapt ce a dus la dezabilitate severă, accentuată sau medie și ceea ce o lipsește de posibilitatea de a colabora în continuare, acesteia i se plătește, din mijloacele bugetului de stat, o indemnizație unică în mărime de 60, 50 sau 40 salarii medii lunare pe economie, corespunzător gradului de dizabilitate primit.

Articolul 7. Asistența acordată la efectuarea activității informative/contrainformative

(1) Persoanele fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate, sînt obligate, în condițiile prezentei legi, să acorde asistența necesară Serviciului, să pună imediat, gratis la dispoziția acestuia informațiile solicitate, precum și, în măsura posibilității, bunuri mobile și imobile, alte obiecte și documente necesare pentru realizarea activității informative/contrainformative.

(2) Prestatorii de servicii poștale și furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, indiferent de tipul de proprietate sunt obligați:

1) să pună la dispoziție spații, echipamente și condiții tehnice necesare pentru îndeplinirea de către Serviciu a măsurilor contrainformative sau informative externe și să prezinte, în acest scop, datele tehnice necesare;

2) să întreprindă acțiuni pentru păstrarea confidențialității conținutului, metodelor și tacticii măsurilor contrainformative sau informative externe;

3) să asigure îndeplinirea condițiilor autorizării generale, regulilor de interconectare a rețelelor și de acces la rețele și/sau servicii de comunicații electronice, precum și a cerințelor, stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației în coordonare

cu Serviciul, față de rețelele de comunicații electronice și infrastructura asociată pentru îndeplinirea măsurilor contrainformative sau informative externe;

4) să asigure accesul liber și operativ al subdiviziunii specializate a Serviciului la toate interfețele echipamentelor furnizorilor, la propriile rețele de comunicații electronice, să asigure condițiile tehnice și datele necesare pentru conectarea mijloacelor tehnice speciale predestinate îndeplinirii măsurilor contrainformative sau informative externe;

5) să asigure permanent și continuu condițiile tehnice necesare pentru conectarea și funcționarea mijloacelor tehnice speciale predestinate îndeplinirii măsurilor contrainformative sau informative externe în regim de timp real și în volum deplin, în special în ceea ce privește:

a) corespunderea specificației echipamentului furnizorului cu formatul acceptat de mijloacele tehnice speciale;

b) disponibilitatea furnizorului de a conecta mijloacele tehnice speciale via conexiuni fixe sau prin comutator;

6) să acorde sprijin tehnic Serviciului în vederea realizării atribuțiilor ce îi revin în domeniu și să coopereze cu acesta pentru punerea în aplicare a criteriilor de securizare și auditare a sistemului național de interceptare a comunicărilor;

7) să pună la dispoziția Serviciului serverele de management al interceptării și consolele de administrare și operare pe care le dețin, în vederea asigurării funcției de interceptare legală a comunicărilor;

8) să asigure protecția mijloacelor tehnice speciale, instalate în încăperile furnizorilor, contra sustragerii de informații sau accesului nesancționat, în condițiile stabilite pentru protecția echipamentelor furnizorilor. Accesul la aceste încăperi îl au exclusiv ofițerii de informații responsabili, desemnați anume în acest scop de către directorul Serviciului;

9) să asigure accesul continuu a Serviciului la bazele de date ale abonaților (ce vor conține obligatoriu identificatorii tehnice și datele de identitate ale abonaților, dacă acestea se cunosc), prin conectarea mijloacelor tehnice ale Serviciului la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, sau prin alte metode stabilite de comun acord, în scopul îndeplinirii măsurilor contrainformative în conformitate cu legea;

10) să informeze în prealabil Serviciul despre orice modificare în rețea care ar putea afecta continuitatea efectuării măsurilor contrainformative sau informative externe în rețelele de comunicații electronice;

11) să-și modernizeze și/sau extindă rețelele de comunicații electronice și infrastructura asociată astfel încât să nu afecteze continuitatea efectuării măsurilor contrainformative sau informative externe în rețelele de comunicații electronice. În cazul în care modernizarea și/sau extinderea rețelei de comunicații electronice sau a infrastructurii asociate poate împiedica efectuarea măsurilor contrainformative sau informative externe, darea în exploatare a acestora va avea loc concomitent cu instalarea, din contul furnizorului, a echipamentului suplimentar necesar conectării mijloacelor tehnice speciale și ajustării formatului pentru transmiterea informațiilor cu formatul acceptat de mijloacele tehnice speciale.

(3) Organele administrației publice centrale, subdiviziunile și instituțiile subordonate acestora sunt obligate, la solicitare, să pună la dispoziție Serviciului funcții în care vor fi detașați ofițeri de informații în scopul realizării activității informative/contrainformative.

Articolul 8. Utilizarea mijloacelor tehnice la efectuarea activității informative/contrainformative

În procesul efectuării activității informative/contrainformative se permite utilizarea sistemelor informaționale, mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației, aparatelor de înregistrare video, audio sau a altor mijloace tehnice.

Articolul 9. Dosarul special

(1) În scopul colectării și sistematizării informațiilor, verificării și aprecierii rezultatelor activității informative/contrainformative, precum și adoptării, în baza lor, a deciziilor corespunzătoare, se inițiază dosare speciale în care se anexează toate materialele acumulate. Inițierea dosarului este supusă înregistrării obligatorii.

(2) Fiecare dosar special va include un mecanism de evidență a persoanelor care au făcut cunoștință cu materialele dosarului, care va include:

- a) numele, prenumele și funcția persoanei;
- b) data, anul și ora inițierii luării de cunoștință cu materialele dosarului și data, anul și ora finalizării acesteia;
- c) mențiuni vizând accesul la dosarul special integral, anumite documente sau compartimente ale acestuia,
- d) semnătura persoanei.

(3) Serviciul asigură măsurile necesare pentru a proteja informațiile păstrate în dosarele speciale de dezvăluire, modificare sau distrugere. În cazurile în care informațiile păstrate în dosarele speciale ale Serviciului nu mai sunt necesare îndeplinirii sarcinilor sale sau în cazurile în care există oricare alt temei legal, Serviciul le va distruge sau le va păstra într-o manieră care să permită accesul doar în cazuri exclusiv reglementate prin lege.

(4) Inițierea dosarului special nu poate servi drept temei pentru limitarea drepturilor și libertăților omului prevăzute de lege.

Articolul 10. Gestionarea materialelor irelevante pentru activitatea informativă/contrainformativă

După finalizarea cercetării cauzei, în cadrul activității informative/contrainformative, și clasarea dosarului special, materialele care s-au dovedit a fi irelevante pentru cauza cercetată sunt distruse, cu excepția documentelor ce confirmă autorizarea și realizarea unei măsuri contrainformative sau alte excepții prevăzute de lege, cu întocmirea unui act în acest sens. Restul materialelor se arhivează și urmează regimul de păstrare a dosarului special, cu ulterioara distrugere sau, după caz, desecretizare și transmitere spre păstrare în Arhiva Națională a Republicii Moldova, conform prevederilor legale..

Articolul 11. Reglementarea departamentală a activității informative/contrainformative

Organizarea, metodele efectuării măsurilor contrainformative sau informative externe, procedurile interne de autorizare, regulile de întocmire a proceselor-verbale cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și confidențialității acestora și a activităților informative/contrainformative, regulile de desfășurare a operațiunilor sub acoperire și cu privire la conducerea și gestionarea activității efectuate sub acoperire, modul de înregistrare a dosarelor speciale, categoria acestora, pornirea, gestionarea, încetarea, termenele de păstrare și procedura de nimicire a acestora, precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea măsurilor contrainformative sau informative externe, modalitatea de colaborare cu persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul, inclusiv modul de documentare a informațiilor prezentate de către aceștia, categoriile acestor persoane, organizarea, forțele, mijloacele, sursele, metodele, planurile, procedura și tactica efectuării activității informative/contrainformative, precum și valorificarea rezultatelor acesteia constituie informații atribuite la secretul de stat și sînt reglementate prin acte normative departamentale ale Serviciului.

Capitolul II

MĂSURILE CONTRAINFORMATIVE

Secțiunea I

Procedura de autorizare a măsurilor contrainformative

Articolul 12. Măsurile contrainformative

(1) În cadrul activității contrainformative pot fi efectuate următoarele măsuri contrainformative:

1) cu autorizarea directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit:

a) accesul la informația financiară sau monitorizarea tranzacțiilor financiare;

b) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic cu sau fără aportul furnizorilor de servicii de comunicații electronice;

c) urmărirea vizuală și/sau documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală ori prin alte mijloace tehnice;

d) controlul transmiterii banilor sau altor valori materiale sau nemateriale, precum și prestării serviciilor;

e) investigația sub acoperire;

f) livrarea supravegheată;

g) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparativă;

h) cercetarea obiectelor și actelor;

i) achiziția de control;

j) cercetarea încăperilor, clădirilor, porțiunilor de teren sau a mijloacelor de transport, în cazul în care aceasta nu constituie o violare a domiciliului;

k) experimentul operativ;

2) cu mandat judecătoresc:

a) cercetarea domiciliului și/sau, după caz, instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea audio, video, de fotografiat, de constatare a unor situații de fapt, cu sau fără efectuarea înregistrărilor;

b) supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice cu sau fără efectuarea înregistrărilor;

c) interceptarea comunicărilor cu sau fără înregistrarea acestora;

d) accesul la informația ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional și/sau monitorizarea acesteia cu sau fără efectuarea înregistrărilor;

e) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

- f) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;
 - g) urmărirea vizuală cu înregistrarea audio a conținutului comunicărilor transmise de către persoane în spații deschise, locuri publice sau încăperi ce nu constituie domiciliu;
 - h) blocarea unui punct de acces conectat la un sistem informatic sau la rețele de comunicații electronice;
 - i) sustragerea operativă.
- (2) Lista măsurilor enumerate la alin. (1) al prezentului articol este exhaustivă și poate fi modificată sau completată numai prin lege.

Articolul 13. Temeiurile pentru efectuarea măsurilor contrainformative

- (1) Temeiurile pentru efectuarea măsurilor contrainformative sunt:
- 1) informațiile devenite cunoscute, privind:
 - a) fapta în curs de pregătire, de comitere sau comisă, care periclitează securitatea statului, precum și privind persoanele care o pregătesc, o comit sau au comis-o, complicii acestora;
 - b) circumstanțele ce pun în pericol securitatea investigatorului sub acoperire, a ofițerului de informații, a persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul sau a membrilor familiei lor;
 - c) potențialele riscuri și amenințări la adresa securității statului;
 - 2) cercetarea sau contracararea activității serviciilor speciale ale statelor străine sau ale entităților neconstituționale;
 - 3) interpelările organizațiilor internaționale sau ale autorităților de drept ale altor state, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte sau în baza acordurilor de colaborare între Serviciu și autoritățile publice de profil din alte state;
 - 4) interpelările autorităților care organizează și efectuează activitatea specială de investigații, urmărirea penală, judecarea cauzelor, în cazul faptelor care periclitează securitatea statului;
 - 5) necesitatea de a obține date informative în interesul asigurării securității Republicii Moldova, sporirii potențialului ei economic, tehnico-științific sau defensiv, creării condițiilor pentru promovarea politicii ei externe și interne;
 - 6) protecția secretului de stat;
 - 7) colectarea informațiilor necesare ce caracterizează persoanele supuse verificării, privind:
 - a) accesul la informații ce constituie secret de stat;
 - b) admiterea la muncă la obiectivele infrastructurii critice;
 - c) admiterea la organizarea și desfășurarea unor măsuri contrainformative și/sau informative externe sau accesul la materialele primite pe parcursul efectuării acestor măsuri;
 - d) stabilirea sau întreținerea relațiilor de colaborare la organizarea și desfășurarea măsurilor contrainformative sau informative externe;
 - 8) verificarea candidaților sau titularilor la funcții publice;
 - 9) asigurarea securității interne.

Articolul 14. Procedura autorizării măsurilor contrainformative de către directorul Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit

(1) Măsurile contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 1) din prezenta lege se autorizează, prin ordonanță, de către directorul Serviciului sau directorul adjunct special împuternicit, la demersul șefului subunității care efectuează activitatea informativă/contrainformativă în cadrul unui dosar special deschis și înregistrat.

(2) Demersul va cuprinde: circumstanțele faptice care servesc ca temei pentru efectuarea măsurilor contrainformative; după caz, posibilele consecințe ale acestora; argumentarea efectuării anume a acestor măsuri; numărul dosarului special în cadrul căruia urmează a fi efectuate măsurile; rezultatele care se preconizează să fie obținute în urma efectuării acestor măsuri; termenul de efectuare a măsurilor respective; dacă se solicită prelungirea măsurii se indică datele despre autorizările precedente și termenul cumulativ de înfăptuire a măsurii; locul efectuării; datele de identificare a persoanei supuse măsurii, dacă sunt cunoscute; alte date ce au importanță.

(3) Ordonanța directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit va cuprinde:

- a) data întocmirii;
- b) datele dosarului special în cadrul căruia se autorizează măsura;
- c) măsura concret autorizată;
- d) perioada pentru care a fost autorizată, dacă este cazul;
- e) subunitatea Serviciului sau, după caz ofițerii de informații, care o vor desfășura, în cazul în care măsura nu este realizată nemijlocit de către ofițerul de informații care a înaintat demersul;
- f) alte informații, în cazul în care există prevederi în acest sens în prezenta Lege.

(4) Directorul Serviciului, directorul adjunct special împuternicit, vor refuza autorizarea măsurii contrainformative dacă constată că demersul înaintat este neîntemeiat și neargumentat.

Articolul 15. Procedura autorizării măsurilor contrainformative prin eliberarea mandatului judecătoresc

(1) Mandatul judecătoresc reprezintă autorizarea de a efectua, în cadrul unui dosar special deschis și înregistrat, măsurile contrainformative ce reprezintă o ingerință în viața privată, prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege.

(2) Mandatul judecătoresc se eliberează, la demersul scris al directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, de către un judecător de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău special împuternicit în acest sens.

(3) Măsura contrainformativă prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) lit. a) din prezenta lege, se autorizează în baza demersului scris al directorului Serviciului

sau directorului adjunct special împuternicit coordonat în prealabil cu un procuror special desemnat din cadrul Procuraturii Generale, și doar dacă alte măsuri contrainformative realizate anterior nu au atins scopul scontat.

(4) Judecătorul, premergător împuternicirii de a elibera mandate judecătorești, va perfectă dreptul de acces la secretul de stat, dacă la moment nu dispune de asemenea drept.

(5) Demersul privind eliberarea mandatului judecătorești conține următoarele date:

a) numele, prenumele și funcția persoanei care solicită eliberarea mandatului;

b) datele de identificare ale persoanei supuse măsurii contrainformative, dacă acestea sînt cunoscute;

c) măsura contrainformativă pentru care se solicită autorizarea;

d) circumstanțele factice care servesc drept temei pentru efectuarea măsurii contrainformative și, după caz, consecințele posibile ale acestora;

e) în cazul solicitării prelungirii termenului efectuării măsurii, circumstanțele ce justifică prelungirea;

f) rezultatele ce se preconizează a fi obținute în urma efectuării măsurii contrainformative;

g) termenul de efectuare a măsurii respective;

h) locul efectuării măsurii contrainformative;

i) alte date ce au importanță pentru justificarea măsurii contrainformative și care ar garanta autorizarea legală și întemeiată a acesteia.

(6) Examinarea demersului privind eliberarea mandatului judecătorești are loc în decursul zilei în care a fost depus, în ședință închisă, cu participarea ofițerului de informații, care va acorda explicațiile de rigoare. Pe parcursul examinării demersului, judecătorului îi pot fi prezentate materialele ce confirmă necesitatea efectuării acestor măsuri, fără ca acestea să fie anexate la demers și fără a dezvălui identitatea persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul.

(7) Pentru eliberarea mandatului judecătorești judecătorul verifică suplimentar dacă:

a) descoperirea circumstanțelor cauzei este imposibilă sau excesiv de dificilă prin alte măsuri contrainformative, sau persistă pericolul pentru securitatea persoanei implicate, sau există o probabilitate înaltă a deconspirării altor măsuri contrainformative;

b) acțiunea solicitată urmărește un scop legitim;

c) acțiunea va fi proporțională cu dreptul sau libertatea persoanei garantată de lege și necesitatea apărută.

(8) După efectuarea controlului temeiniciei demersului, judecătorul, prin încheiere, eliberează mandat judecătoresc sau respinge demersul.

(9) Încheierea se redactează și se înmânează imediat, dar nu mai târziu de 24 ore de la pronunțarea acesteia. În caz de urgență stringentă, la solicitare, judecătorul eliberează dispozitivul încheierii, cu prezentarea ulterioară, în termenul stabilit, a încheierii motivate.

(10) Încheierea judecătorului privind eliberarea mandatului judecătoresc conține următoarele date: data și locul întocmirii încheierii; numele și prenumele judecătorului; numele, prenumele și funcția persoanei care solicită eliberarea mandatului; organul care efectuează măsura contrainformativă; datele de identificare ale persoanei supuse măsurii contrainformative, dacă acestea sînt cunoscute; datele care justifică necesitatea efectuării și, respectiv, autorizării măsurii contrainformative; măsurile contrainformative autorizate; termenul de efectuare a măsurii contrainformative; locul efectuării măsurii contrainformative; alte date care au importanță pentru justificarea autorizării măsurii contrainformative.

(11) Măsurile contrainformative, care pot fi efectuate doar cu mandat judecătoresc, pot fi efectuate, ca excepție, fără acesta, în baza deciziei motivate a directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, atunci cînd există unele circumstanțe excepționale ce nu permit amânare, iar mandatul judecătoresc nu poate fi obținut fără existența unui risc esențial de întârziere care poate duce la pierderea informațiilor relevante sau pune în pericol imediat securitatea statului sau a persoanelor. În acest caz, judecătorul urmează să fie informat în termen de 24 de ore de la dispunerea măsurii despre efectuarea acesteia, prezentându-i-se toate materialele în care este argumentată necesitatea efectuării măsurii contrainformative și circumstanțele care nu au permis amânarea acesteia. Dacă există temeiuri suficiente, judecătorul confirmă, printr-o încheiere motivată, legalitatea efectuării măsurii. În caz contrar, judecătorul declară ilegalitatea efectuării măsurii.

(12) Măsurile contrainformative inițiate în temeiul alin. (10) din prezentul articol se realizează pînă la emiterea încheierii judecătorului, dar nu mai mult de 24 de ore de la inițierea acestora, ulterior procedându-se conform dispozițiilor încheierii judecătorului.

(13) Concomitent cu declararea măsurilor ca fiind legale, judecătorul, la solicitare, eliberează mandat judecătoresc pentru continuarea desfășurării acestora.

(14) La declararea măsurilor ca fiind ilegale, judecătorul dispune distrugerea informațiilor acumulate prin această măsură. Distrugerea informațiilor se realizează de către Serviciu în termen de 15 zile lucrătoare, cu întocmirea unui proces-verbal în acest sens, copia autentificată a căruia se prezintă judecătorului. Concomitent, judecătorul informează Procuratura Generală în vederea verificării dacă acțiunile ofițerilor de informații nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii.

(15) Încheierea motivată a judecătorului privind respingerea demersului privind eliberarea mandatului judecătoresc, precum și încheierea motivată privind declararea ca fiind ilegale a măsurii și dispunerea distrugerii informațiilor acumulate, pot fi contestate de către Serviciu cu recurs la Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău. Recursul suspendă acțiunea de distrugere a informațiilor.

(16) Recursul se examinează în complet de trei judecători în condițiile alin.(5) și (6) din prezentul articol. Judecătorii completului de recurs vor fi special desemnați în acest sens și vor trece procedura stabilită la alin. (3) din prezentul articol.

(17) Recursul se depune în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii încheierii motivate și va conține temeiurile de fapt și de drept privind netemeinicia și/sau ilegalitatea încheierii.

(18) După examinarea recursului, completul Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizie:

a) admite recursul, casează încheiere și, după caz, eliberează mandat judecătoresc sau declară măsurile ca fiind legale;

b) respinge recursul și menține încheierea.

(19) Redactarea deciziei se efectuează în conformitate cu prevederile alin. (8) din prezentul articol.

Articolul 16 Condițiile speciale de efectuare a măsurilor contrainformative autorizate prin eliberarea mandatului judecătoresc

(1) Măsurile contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege, se dispun pentru investigarea următoarelor fapte ce prezintă pericol deosebit pentru securitatea statului:

a) acțiuni îndreptate spre schimbarea prin violență a orânduirii constituționale, subminarea sau lichidarea suveranității, independenței sau integrității teritoriale a țării;

b) activitatea ce contribuie, în mod direct sau indirect, la desfășurarea de acțiuni militare împotriva țării sau la declanșarea războiului civil;

c) acțiuni militare sau alte acțiuni violente care subminează temeliile statului;

d) acțiuni care au ca scop răsturnarea prin violență a autorităților publice legal alese;

e) acțiuni care favorizează apariția de situații excepționale în transport, comunicații electronice, la obiectivele infrastructurii critice;

f) trădarea de patrie, spionajul, activitatea informativă ilegală, complotul împotriva Republicii Moldova, culegerea neautorizată de informații;

g) atentarea la viața, sănătatea sau inviolabilitatea demnitarilor Republicii Moldova și demnitarilor străini, membrilor lor de familie, care beneficiază de protecție de stat;

h) sustragerea de armament, muniții, tehnică de luptă, substanțe explozive, radioactive, otrăvitoare, substanțe stupefiante, toxice și de altă natură,

contrabanda cu acestea, producerea, folosirea, transportarea și păstrarea lor ilegală, dacă prin aceasta se aduce atingere intereselor de asigurare a securității de stat;

i) constituirea sau participarea la activitatea entităților neconstituționale, organizațiilor sau grupărilor ilegale care pun în pericol securitatea statului;

j) activități de terorism, finanțarea sau asigurarea materială a actelor teroriste.

(2) Măsurile contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege, se dispun în privința:

a) persoanei despre care există suspiciuni rezonabile documentate că pregătește, întreprinde tentative de comitere sau că a comis una sau mai multe dintre faptele indicate la alin. (1) al prezentului articol;

b) persoanei despre care există suspiciuni rezonabile documentate că aceasta primește sau transmite comunicări ori obiecte de la persoanele menționate la lit. a) din prezentul alineat sau care sunt destinate acestor persoane;

c) persoanei alta decât cele menționate la lit. a) și b) din prezentul alineat, dacă există suspiciuni rezonabile documentate că mijloacele de comunicare, domiciliul sau bunurile acesteia sunt utilizate de către persoanele menționate la lit. a) și/sau b) din prezentul alineat în scopurile menționate la lit. a).

(3) Pot fi întreprinse măsuri contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege în privința persoanelor care contribuie la desfășurarea activității informative/contrainformative, precum și a rudelor și a membrilor familiilor acestora, doar cu acordul scris sau la cererea expresă și prealabilă scrisă a acestora și dacă există pericol iminent pentru viața, sănătatea sau alte drepturi fundamentale ale acestora, ori dacă este necesară pentru prevenirea infracțiunii sau a unor consecințe nefavorabile ce vizează persoanele menționate.

Articolul 17. Termenul pentru care se autorizează măsurile contrainformative

(1) Măsurile contrainformative, prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 1), care nu constituie măsuri de unică realizare, cu excepția celor prevăzute la lit. e) și f), se autorizează, pentru o perioadă de până la 90 de zile, cu posibilitatea de prelungire pe perioade succesive, precum și pe perioade care nu se succed, de până la 90 de zile.

(2) Măsurile contrainformative, prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2), care nu constituie măsuri de unică realizare, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și h), se autorizează pentru o perioadă de până la 90 de zile, cu posibilitatea de prelungire pe perioade succesive, precum și pe perioade care nu se succed, de până la 90 de zile.

(3) Măsurile contrainformative, prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 1) lit. e), f) și pct. 2) lit. h), se autorizează pentru o perioadă de până la 6 luni, cu posibilitatea de prelungire pe perioade succesive precum și pe perioade care nu se succed, de până la 6 luni.

(4) Măsurile contrainformative, prevăzute la art. 12 alin. pct. 2) lit. a), se autorizează pentru o perioadă de până la 30 de zile, cu posibilitatea de prelungire

pe perioade succesive precum și pe perioade care nu se succed, de până la 30 de zile.

(5) Durata totală a efectuării măsurii speciale de investigații în privința unei persoane, dispusă pe o faptă concretă, nu poate depăși cumulativ 2 ani. La fiecare solicitare de prelungire a termenului de efectuare a măsurii speciale de investigații, judecătorul are obligația de a examina circumstanțele care justifică această prelungire, iar în cazul în care apreciază că solicitarea nu este motivată, refuză prelungirea.

(6) Măsurile contrainformative trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel târziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

Articolul 18. Informarea despre rezultatele măsurii contrainformative

Ofițerul de informații, care efectuează/inițiază măsura contrainformativă va informa directorul Serviciului sau directorul adjunct special împuternicit printr-un proces-verbal, în termen de o lună de la data finalizării măsurii, sau în termenul stabilit în actul de dispunere, despre rezultatele obținute la implementarea măsurii autorizate.

Articolul 19. Încetarea măsurii contrainformative înainte de termen

(1) Directorul Serviciului sau directorul adjunct special împuternicit va dispune încetarea măsurii contrainformative înaintea expirării termenului pentru care aceasta a fost autorizată, sau pentru care a fost eliberat mandat judecătoresc, imediat ce au dispărut temeiurile și motivele care au justificat autorizarea ei.

(2) În cazul în care temeiurile necesare pentru efectuarea măsurilor contrainformative nu mai există, ofițerul de informații, cu acordul directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, încetează desfășurarea acesteia. În cazul în care pentru efectuarea măsurii contrainformative a fost eliberat mandat judecătoresc, despre temeiurile și faptul încetării înainte de termen a acesteia se informează judecătorul care a eliberat mandat judecătoresc.

Articolul 20. Consemnarea măsurilor contrainformative

(1) Ofițerul de informații care efectuează măsura contrainformativă întocmește un proces-verbal pentru fiecare măsură autorizată, în care consemnează:

a) denumirea măsurii contrainformative efectuate, locul și data efectuării acesteia, după caz ora începerii și finalizării acesteia, date despre autorizarea măsurii sau mandatul judecătoresc;

b) funcția, numele și prenumele ofițerului de informații care întocmește procesul-verbal. Dacă măsura contrainformativă a fost efectuată nemijlocit de către ofițerii de informații din cadrul subunităților de asigurare a activității informative/contrainformative, care fac parte din personalul criptic al Serviciului, în procesul-verbal se indică funcția, numele și prenumele conducătorului subunității date, care verifică corectitudinea celor menționate în procesul-verbal și-l semnează. În cadrul subunităților menționate se ține evidența strictă a ofițerilor

de informații care au realizat măsuri contrainformative și au întocmit procese-verbale;

c) numele, prenumele și statutul persoanelor care au participat la efectuarea măsurilor, iar dacă este necesar, adresele lor, obiecțiile și explicațiile acestora. Datele respective nu se consemnează în procesul-verbal în cazul participării la efectuarea măsurilor a ofițerilor de informații din cadrul subunităților de asigurare a activității informative/contrainformative, care fac parte din personalul criptic al Serviciului;

d) descrierea faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii contrainformative;

e) mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice, condițiile și modalitățile de aplicare a acestora, obiectele față de care au fost aplicate aceste mijloace, rezultatele obținute, înregistrarea informațiilor acumulate.

(2) În cazul înregistrării rezultatelor măsurii contrainformative, la procesul-verbal se anexează purtătorul material de informații.

(3) Procesul-verbal și purtătorul material de informații se anexează la dosarul special.

Articolul 21. Utilizarea rezultatelor măsurilor contrainformative

(1) Rezultatele măsurilor contrainformative se utilizează:

a) la realizarea atribuțiilor Serviciului;

b) la efectuarea altor măsuri contrainformative;

c) la efectuarea măsurilor speciale de investigații, în scopul depistării, prevenirii, curmării criminalității și asigurării ordinii publice.

(2) Informația despre forțele, mijloacele, sursele, metodele, planurile și rezultatele activității informative/contrainformative, precum și despre organizarea și tactica desfășurării măsurilor contrainformative, constituie secret de stat și poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația.

(3) În cazul în care, în urma efectuării măsurilor contrainformative, se constată o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni sau pregătirea săvârșirii ei, printr-un raport se informează procurorul special împuternicit din cadrul Procuraturii Generale.

(4) Rezultatele măsurilor contrainformative din cadrul unui dosar special pot fi utilizate în cadrul altui dosar special doar cu autorizarea judecătorului sau, după caz, a directorului Serviciului/directorului adjunct special împuternicit, care a eliberat mandat judecătoresc, sau, după caz, ordonanța, pentru efectuarea măsurilor contrainformative respective.

(5) Rezultatele măsurilor contrainformative nu pot constitui probe în cadrul unei cauze penale.

Articolul 22. Confidențialitatea datelor cu privire la măsurile contrainformative

(1) Informațiile despre efectuarea măsurilor contrainformative, precum și rezultatele acestor măsuri constituie informații atribuite la secret de stat.

(2) Persoanele care cunosc, în virtutea funcției, calității, circumstanțelor sau întâmplător, despre efectuarea măsurilor contrainformative sau rezultatele acestora, sunt obligate să păstreze confidențialitatea acestora.

(3) Orice divulgare neautorizată a informațiilor menționate la alin. (1) atrage răspunderea prevăzută de legislația în vigoare.

Articolul 23. Informarea persoanei despre măsurile contrainformative înfăptuite în privința sa

(1) După finalizarea cercetării cauzei și clasării dosarului special, dacă în cadrul acestuia au fost înfăptuite măsuri contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2) Serviciul, în termen de 5 zile lucrătoare de la data clasării, va informa persoanele în privința cărora aceste măsuri au fost înfăptuite. Materialele ce confirmă informarea persoanei se anexează la dosarul special.

(2) În fiecare caz de informare a persoanelor în privința cărora au fost înfăptuite măsuri contrainformative prevăzute la art. 12 alin. (1) pct. 2), Serviciul va anunța despre aceasta judecătorul care a eliberat mandat judecătoresc.

(3) Informarea persoanei nu se va face dacă există motive întemeiate de a considera că acest fapt ar putea constitui un risc sporit pentru viața sau sănătatea oamenilor, ar periclita o altă investigație desfășurată, ar dăuna securității statului sau ar aduce prejudicii scopului pentru care au fost efectuate măsurile contrainformative.

(4) Despre existența temeiurilor menționate la alin. (3), ofițerul de informații, care a efectuat cercetarea cauzei, întocmește un raport în scris în care detaliază aceste temeiuri și îl prezintă pentru aprobare directorului Serviciului. Dacă raportul este aprobat, directorul Serviciului solicită judecătorului care a eliberat mandat judecătoresc autorizarea neinformării persoanei.

(5) Judecătorul, la examinarea demersului directorului Serviciului, constată lipsa sau prezența temeiurilor privind neinformarea persoanei, stabilește dacă aceste temeiuri au caracter permanent sau provizoriu, și, după caz admite sau refuză autorizarea neinformării persoanei. În dependență de caracterul permanent sau provizoriu al temeiurilor de neinformare, judecătorul, poate autoriza neinformarea permanentă sau neinformarea pentru o anumită perioadă de timp determinată, dar nu mai mare de 1 an, Serviciul fiind obligat la expirarea perioadei respective să reevalueze temeiurile de neinformare și să întreprindă acțiunile necesare, în conformitate cu prevederile prezentului articol, inclusiv, după caz, să solicite neinformare persoanei pentru o nouă perioadă de timp. Refuzul de a autoriza neinformarea poate fi contestat de către Serviciu cu recurs, aplicându-se, corespunzător, în acest sens prevederile art. 15 din prezenta Lege.

(6) În cazul în care anticipat au dispărut temeiurile care au stat la baza neinformării persoanei supuse măsurii contrainformative, ofițerul de investigații întocmește un raport și îl prezintă spre aprobare directorului Serviciului prin care se solicită informarea imediată a persoanei. În cazul aprobării raportului, persoana se informează în condițiile alin. (1) din prezentul articol.

(7) Încheierea judecătorului privind autorizarea neinformării, precum și raportul aprobat se anexează la dosarul special.

Secțiunea II

Definirea măsurilor contrainformative

Articolul 24. Accesul la informația financiară sau monitorizarea tranzacțiilor financiare

(1) Accesul la informația financiară reprezintă obținerea de la bănci, instituțiile financiare, alte persoane/organizații care intermediază tranzacțiile financiare sau alte instituții competente, a înscrisurilor sau informațiilor aflate în posesia acestora referitoare la depuneri, conturi sau tranzacțiile unei persoane, sau circulația unei anumite sume de bani.

(2) Monitorizarea tranzacțiilor financiare reprezintă operațiunile prin care se asigură cunoașterea, inclusiv în regim de timp real, a conținutului tranzacțiilor financiare efectuate prin intermediul băncilor, instituțiilor financiare, altor persoane/organizații care intermediază tranzacțiile financiare sau a altor instituții competente referitoare la depuneri, conturi sau tranzacțiile unei persoane, sau circulația unei anumite sume de bani.

(3) Băncilor, instituțiilor financiare, altor persoane/organizații care intermediază tranzacțiile financiare sau a altor instituții competente li se prezintă extrasul din ordonanța directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, în care se va indica doar categoria de informații ce urmează a fi prezentată și, după caz, termenul de efectuare a monitorizării.

Articolul 25. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic cu sau fără aportul furnizorilor de servicii de comunicații electronice

(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic constă în stabilirea, cu sau fără aportul unui furnizor de servicii electronice, a identității abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice, unui mijloc de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic, sau stabilirea dacă un anumit mijloc de comunicații sau punct de acces la un sistem informatic este utilizat sau activ, ori a fost utilizat sau activ la o anumită dată, ori stabilirea mijloacelor de comunicații electronice prezente la un moment dat la o persoană.

(2) Furnizorii de servicii sunt obligați să colaboreze cu Serviciul și să pună imediat la dispoziția acestora datele solicitate în baza extrasului din ordonanța

directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, în care se va indica doar categoria informației ce urmează a fi prezentată.

(3) În cazul în care măsura contrainformativă se realizează cu aportul unui furnizor de servicii electronice, acesta după recepționarea extrasului din ordonanța directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit privind autorizarea măsurii, prezintă informațiile solicitate fără păstrarea copiei (inclusiv în format electronic) a răspunsului și datelor remise, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore din momentul primirii autorizației.

Articolul 26. Urmărirea vizuală și/sau documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală ori prin alte mijloace tehnice

(1) Urmărirea vizuală și/sau documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice reprezintă relevarea și fixarea a unor imobile, spații, mijloace de transport, a acțiunilor/inacțiunilor persoanei, a altor circumstanțe de fapt ce se petrec, cu, sau fără, utilizarea aparatelor tehnice de înregistrare.

(2) Localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală sau alte mijloace tehnice constă în folosirea dispozitivelor pentru determinarea locului unde se află/sau s-a aflat persoana sau obiectul, precum și monitorizarea direcțiilor de deplasare sau aflare a acestora, cu sau fără înregistrarea informației dobândite.

Articolul 27. Controlul transmiterii banilor sau altor valori materiale sau nemateriale, precum și prestării serviciilor

Controlul transmiterii banilor sau altor valori materiale sau nemateriale, precum și prestării serviciilor reprezintă supravegherea și documentarea înmânării sau predării de bani, de alte valori materiale ori nemateriale sau prestării de servicii către persoana care le pretinde, acceptă, extorcă sau de către persoana care le oferă, precum și de către persoanele care acționează la indicația, din numele sau în interesul acestora.

Articolul 28. Investigația sub acoperire

(1) Investigația sub acoperire constă în infiltrarea investigatorului sub acoperire într-un grup de persoane sau inițierea/întreținerea legăturii a colaborării cu o persoană în scopul: culegerii de informații; constatării planificării sau săvârșirii unor fapte; determinării persoanelor de a se dezice de la săvârșirea unor fapte; determinării persoanelor de a colabora cu Serviciul sau cu organele de ocrotire a normelor de drept; dezinformării; redirectionării activității; împiedicării

de a săvârși anumite acțiuni; preîntâmpinării survenirii unor consecințe negative ale acțiunilor săvârșite.

(2) Ordonanța prin care se dispune investigația sub acoperire va cuprinde suplimentar:

a) date despre persoana sau persoanele asupra cărora se va desfășura investigația sub acoperire;

b) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care le va desfășura;

c) date despre investigatorul sub acoperire, după caz, numele acestuia, sau identitatea codificată a acestuia.

(3) Investigatorul sub acoperire poate folosi mijloace tehnice pentru înregistrarea situațiilor de fapt la care participă.

(4) Investigatorii sub acoperire sunt ofițeri de informații, desemnați în acest scop, sau persoane care colaborează confidențial cu Serviciul.

(5) Investigatorului sub acoperire îi este interzis să provoace comiterea de infracțiuni.

(6) Serviciul poate folosi sau pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri ori obiecte necesare pentru efectuarea măsurii.

Articolul 29. Activitatea investigatorului sub acoperire și măsurile de protecție a acestora

(1) În procesul activității desfășurate, investigatorul sub acoperire întreprinde acțiuni în funcție de situația creată, conform convingerii personale și indicațiilor primite de la Serviciu.

(2) Identitatea investigatorilor sub acoperire poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al acestuia și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.

(3) În cazul în care există pericol real pentru viața și sănătatea investigatorului sub acoperire, precum și în cazurile descoperirii identității și calității acestuia, Serviciul îl retrage imediat din investigația sub acoperire.

Articolul 30. Livrarea supravegheată

(1) Livrarea supravegheată reprezintă circulația sub supraveghere a obiectelor, mărfurilor sau altor valori care provin din activități ce prezintă pericol pentru securitatea statului sau sunt destinate pentru săvârșirea activităților ce prezintă pericol pentru securitate statului, pe teritoriul Republicii Moldova sau peste frontierele ei, având drept scop prevenirea, contracararea, descoperirea unor astfel de activități sau identificarea persoanelor care sunt implicate în acestea.

(2) Livrarea controlată, realizată peste frontierele Republicii Moldova, presupune ca, în mod expres, toate statele prin care sunt tranzitate bunurile menționate la alin. (1):

a) să fie de acord cu intrarea pe teritoriul acestora a bunurilor menționate și cu ieșirea acestora de pe teritoriul statului;

b) să garanteze faptul că bunurile menționate sau persoana care le transportă sau interacționează cu acestea, sunt supravegheate permanent de către autoritățile competente.

(3) Dispozițiile alin. (2) al prezentului articol nu se aplică în cazul în care o convenție internațională ratificată sau un acord internațional are dispoziții contrare.

Articolul 31. Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparativă

(1) Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparativă constă în depistarea, ridicarea fizică și conservarea suportului material de informație (obiecte, substanțe, etc.), în scopul comparării lor cu materialele de care dispune deja Serviciul sau în scopul depistării ulterioare a obiectelor/substanțelor identice cu cele care prezintă interes special pentru investigațiile derulate.

(2) Se interzice colectarea mostrelor într-un mod care pune în pericol sănătatea și viața omului sau care lezează onoarea și demnitatea lui.

Articolul 32. Cercetarea obiectelor și actelor

(1) Cercetarea obiectelor și actelor constă în aprecierea obiectelor, actelor, altor înscrisuri, precum și produselor de program, din punct de vedere științific, pentru depistarea semnelor activității ce prezintă pericol pentru securitatea statului, studierea conținutului acestora, contrarapunerea cu alte obiecte, acte, înscrisuri, produse de program, necesare pentru determinarea realității obiective.

(2) Cercetarea obiectelor și actelor se efectuează de către ofițerii de informații cu participarea, în caz de necesitate, a specialistului, care posedă cunoștințe speciale necesare.

Articolul 33. Achiziția de control

Achiziția de control constă în achiziționarea, cu sau fără plată, de bunuri sau servicii aflate în circulație liberă, limitată sau interzisă, în scopul efectuării constatărilor tehnico-științifice sau pentru investigarea activităților ce prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova sau identificarea făptuitorilor care au comis sau intenționează să comită astfel de activități.

Articolul 34. Cercetarea încăperilor, clădirilor, porțiunilor de teren sau a mijloacelor de transport, în cazul în care aceasta nu constituie o violare a domiciliului

(1) Cercetarea încăperilor, clădirilor, porțiunilor de teren sau a mijloacelor de transport, în cazul în care aceasta nu constituie o violare a domiciliului, presupune accesul în/către acestea în scopul studierii pentru descoperirea urmelor activității, persoanelor ce prezintă interes, pentru obținerea altor informații necesare constatării circumstanțelor de fapt.

(2) Cercetând încăperile, clădirile, porțiunile de teren sau mijloacele de transport, inclusiv cu folosirea mijloacelor tehnice speciale, ofițerul de informații le examinează nemijlocit pe acestea, examinează obiectele ce se află în încăperi, clădiri, mijloace de transport, pe porțiunile de teren, precum și examinează alte circumstanțe de fapt existente, constată locul și modul de amplasare al acestora, după caz, cu ajutorul mijloacelor tehnice speciale, înregistrează procesul de cercetare sau anumite obiecte ori circumstanțe concrete.

Articolul 35. Experimentul operativ

(1) Experimentul operativ constă în crearea situațiilor și circumstanțelor caracteristice pentru activitatea cotidiană a persoanei supuse verificării, în scopul depistării intenției sau imprudenței și documentării comportamentului ei în aceste circumstanțe, dacă din informațiile disponibile rezultă o presupunere rezonabilă și întemeiată că:

a) persoana verificată pregătește, întreprinde tentative de comitere sau a comis o faptă care periclitează securitatea de stat, sau;

b) în cadrul acestei măsuri contrainformative poate fi curmată activitatea ilegală a persoanei supuse verificării, sau;

c) în urma experimentului operativ poate fi obținută informația despre fapte care periclitează securitatea de stat și fără această măsură contrainformativă este imposibil de a obține informația necesară sau alte măsuri aplicate vor fi neproporționale cu eficacitatea acestora.

(2) În cadrul experimentului operativ se interzice de a provoca acțiunile persoanei supuse verificării, prin promisiuni sau îndemnuri, de a influența asupra ei prin violență, amenințări, șantaj sau de a folosi starea ei de neputință în scopul determinării la săvârșirea sau continuarea săvârșirii unei fapte.

(3) Nu se consideră provocată fapta în cazul în care este evident din toate circumstanțele că ofițerul de informații sau persoana care colaborează confidențial cu Serviciul nu au făcut mai mult (fie prin mijloace pasive, fie prin cele active) decât să asigure persoanei oportunitatea de a comite o faptă de care el s-ar fi folosit în circumstanțele, în care s-ar fi comportat la fel dacă i s-ar fi oferit această oportunitate de altcineva.

(4) Se interzice efectuarea experimentului operativ dacă acesta poate provoca urmări grave, pune în pericol viața și sănătatea participanților la el, securitatea statului.

(5) Ordonanța privind efectuarea experimentului operativ va conține suplimentar:

- a) datele persoanelor implicate în realizarea măsurii;
- b) datele persoanei a cărei acțiuni urmează să fie fixate și documentate (dacă a fost identificată), sau, după caz, caracteristicile acesteia;
- c) specificarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse.

Articolul 36. Cercetarea domiciliului și/sau, după caz, instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea audio, video, de fotografiat, de constatare a unor situații de fapt, cu sau fără efectuarea înregistrărilor

(1) Cercetarea domiciliului și/sau, după caz, instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea audio, video, de fotografiat, de constatare a unor situații de fapt, cu sau fără efectuarea înregistrărilor, presupune accesul secret sau legendat în interiorul domiciliului, fără înștiințarea proprietarului, posesorului sau a persoanei ce locuiește sau se află în domiciliul dat, în scopul studierii acestuia pentru descoperirea urmelor activității, persoanelor ce prezintă interes, pentru obținerea altor informații necesare constatării circumstanțelor de fapt, observării și înregistrării evenimentelor care se produc în domiciliu. În caz de necesitate, în domiciliu se instalează aparate ce asigură supravegherea audio, video, de fotografiat, de constatare a unor situații de fapt, care asigură interceptarea și înregistrarea de la distanță a informației sau înregistrarea ei nemijlocită în domiciliu cu ridicarea ulterioară a acesteia.

(2) Cercetând domiciliul, inclusiv cu folosirea mijloacelor tehnice speciale, ofițerul de informații examinează obiectele ce se află în domiciliu, precum și alte circumstanțe de fapt, constată locul și modul de amplasare al acestora, după caz, cu ajutorul mijloacelor tehnice speciale, înregistrează procesul de cercetare sau anumite obiecte ori circumstanțe concrete.

(3) În cadrul cercetării domiciliului se permite colectarea mostrelor pentru cercetare comparativă, dacă acest fapt nu va duce la deconspirarea măsurii contrainformative realizate.

(4) După finalizarea termenului de autorizare, sau în cazul revocării măsurii de instalare în domiciliu a aparatelor ce asigură supravegherea audio, video, de fotografiat, de constatare a unor situații de fapt, se permite accesul secret sau legendat în domiciliu, cu autorizația prealabilă a directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit, pentru demontarea aparatajului respectiv. În cazul dat domiciliul nu se cercetează și nu se întreprind alte acțiuni, decât cele de demontare a aparatajului. Despre faptul pătrunderii în domiciliu și demontării aparatajului se întocmește un proces-verbal, în care se indică data și persoanele care au pătruns în domiciliu.

(5) Demontarea aparatajului va avea loc într-un termen cât mai restrâns posibil după finalizarea termenului de autorizare sau revocare a măsurii. Se interzice utilizarea în orice mod, inclusiv vizualizarea sau audierea, a informației care se înregistrează după finalizarea termenului de autorizare, sau revocare a măsurii, aceasta fiind distrusă imediat.

Articolul 37. Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice cu sau fără efectuarea înregistrărilor

Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice cu sau fără efectuarea înregistrărilor, presupune supravegherea domiciliului din exterior, fără acordul proprietarului, posesorului sau a persoanei ce locuiește sau se află în domiciliul dat, prin utilizarea mijloacelor tehnice, în scopul stabilirii evenimentelor ce se produc în acel domiciliu, convorbirilor, altor sunete sau situații de fapt, cu sau fără înregistrarea celor stabilite.

Articolul 38. Interceptarea comunicărilor cu sau fără înregistrarea acestora

(1) Interceptarea comunicărilor reprezintă accesul, monitorizarea, colectarea comunicărilor, transferului de date, informațiilor, cu sau fără înregistrarea acestora, efectuate prin rețelele comunicațiilor electronice sau prin orice alte mijloace tehnice de comunicare, precum și înregistrarea datelor de trafic care indică sursa, destinația, data, ora, dimensiunea, tipul comunicării efectuate, date de identificare ale abonaților sau persoanele care au efectuat comunicări cu subiectul interceptării și localizarea acestora sau oricare altă informație relevantă referitoare la comunicarea interceptată ce poate fi stabilită cu ajutorul mijloacelor tehnice.

(2) Mandatul judecătoresc privind dispunerea efectuării interceptării comunicărilor trebuie să conțină suplimentar, datele de identificare ale abonatului sau ale unității tehnice prin intermediul căreia se poartă comunicările ce urmează a fi interceptate, acțiunile care se autorizează de a fi îndeplinite în cadrul măsurii de interceptare a comunicărilor.

Articolul 39. Efectuarea și certificarea interceptării comunicărilor

(1) Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor se realizează de către subunitatea specializată a Serviciului, cu utilizarea produselor de program sau a mijloacelor tehnice speciale conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice și/sau ale abonatului. Ofițerii de informații ai subunității care asigură tehnic interceptarea comunicărilor, angajații care efectuează nemijlocit ascultarea înregistrărilor, vizualizarea informațiilor comunicate, traducerea acestora, întocmirea stenogramei, sînt obligați să păstreze secretul comunicărilor și poartă răspundere pentru încălcarea acestei obligații.

(2) Informația obținută în procesul interceptării comunicărilor poate fi ascultată și vizualizată de către ofițerul de informații în regim de timp real.

(3) Despre efectuarea interceptării comunicărilor, ofițerul de informații care a inițiat efectuarea interceptării, în termen de 24 de ore după expirarea termenului de autorizare a interceptării, întocmește un proces-verbal la finele fiecărei perioade de autorizare.

(4) Procesul-verbal al interceptării trebuie să conțină data, locul și ora întocmirii, funcția, datele ofițerului de informații care a inițiat efectuarea interceptării, numărul dosarului special în cadrul căreia s-a efectuat măsura, mențiunea privind demersul directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit și mandatul judecătoresc eliberat; datele de identitate și de identificare tehnică a subiectului a căror comunicări au fost interceptate și înregistrate, perioada în care s-a efectuat interceptarea comunicărilor, mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice, alte informații relevante obținute în urma interceptării și înregistrării comunicărilor referitoare la identificarea și/sau localizarea unor subiecți, cantitatea și numărul de identificare a suporturilor pe care a fost înregistrată informația, numărul de comunicări stenografiate. La procesul-verbal se anexează stenograma comunicărilor care au importanță pentru dosarul special și suportul pe care au fost înregistrate comunicările interceptate.

(5) Stenograma constituie reproducerea în scris a comunicărilor interceptate care au importanță pentru dosarul special. În stenograma comunicărilor se indică data, ora și durata comunicării, numele persoanelor a căror comunicări sînt stenografiate, dacă se cunoaște, precum și alte date. Stenograma se întocmește de către angajații subunității care asigură activitatea informativă/contrainformativă, iar în caz de necesitate sau la solicitarea ofițerului de informații care a inițiat măsura contrainformativă, personal de către acesta.

(6) Comunicările interceptate se redau în limba în care a avut loc comunicarea. În cazul în care comunicarea a avut loc într-o altă limbă decît limba de stat, comunicarea se traduce în limba de stat de către un traducător.

(7) În cadrul subunității de asigurare a activității informative/contrainformative se duce evidența strică a ofițerilor de informații care au avut acces la comunicarea interceptată, care au întocmit stenograma sau au tradus comunicarea.

(8) Comunicările interceptate se vor păstra integral pe suportul inițial prezentat de către subunitatea specializată ofițerului de informații. Acest suport se va păstra securizat în dosarul special. Accesul la suportul respectiv este supus evidenței fiind înregistrate:

- a) numele, prenumele persoanei și funcția persoanei care a avut acces;
- b) data, anul și ora inițierii accesului și data, anul și ora finalizării accesului;
- c) mențiuni despre faptul dacă s-a ascultat/vizualizat informația înregistrată pe suportul material;
- d) temeiul/motivul ascultării/vizualizării informației;
- e) semnătura persoanei.

Articolul 40. Accesul la informația ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional și/sau monitorizarea acesteia cu sau fără efectuarea înregistrărilor

(1) Accesul la informația ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional presupune întreprinderea unor măsuri care să permită obținerea informației ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional, sau sunt stocate pe un suport tehnic, cu posibilitatea de a înregistra informația necesară pe un suport material.

(2) Monitorizarea informației ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional presupune întreprinderea unor măsuri care să permită obținerea în timp real a acțiunilor ce se întreprind într-un sistem informațional, a informației ce se prelucrează, precum și a datelor informatice asociate acestor acțiuni.

(3) Accesul la informația ce se află sau se prelucrează într-un sistem informațional și/sau monitorizarea acesteia poate fi efectuată inclusiv:

a) prin stabilirea unui canal permanent sau temporar de legătură fizică dintre subunitatea specializată a Serviciului și echipamentul persoanei fizice/juridice care deține sistemul informațional sau suportul tehnic ;

b) prin intermediul unor produse de program;

c) prin prezentarea nemijlocită către deținătorul sistemului informațional a extrasului din mandatul judecătoresc, eliberat de către judecător concomitent cu mandatul judecătoresc, în care se va indica categoria de informații ce urmează a fi prezentată.

Articolul 41. Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

(1) Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice constă în colectarea, cu sau fără aportul furnizorilor de servicii de comunicații electronice, a informațiilor transmise prin canalele tehnice de comunicații electronice, fixarea secretă a informațiilor, transmise sau primite prin intermediul liniilor tehnice de legături de comunicații electronice de către persoanele supuse măsurii contrainformative, precum și obținerea de la operatori a informației disponibile, generate sau procesate în cadrul furnizării propriilor servicii de comunicații electronice, inclusiv de roaming, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, identificarea destinației, tipului, datei, orei și duratei comunicației electronice, identificarea echipamentului de comunicații electronice al utilizatorului sau al altui dispozitiv utilizat pentru comunicație, identificarea coordonatelor echipamentului terminal de comunicații mobile, și în special despre:

- 1) posesorii numerelor de telefon (numele, prenumele, domiciliul);
- 2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;
- 3) serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorului;
- 4) sursa de comunicații electronice (datele de identificare tehnice; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);

5) destinația comunicației electronice (datele de identificare tehnice al apelatului; datele de identificare tehnice ale punctului de acces redirecționat, după caz; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);

6) tipul, data, ora și durata comunicației electronice, inclusiv ale tentativelor de apel eșuate. Prin tentativă de apel eșuată se înțelege comunicarea în care apelul a fost conectat cu succes, dar nu a fost răspuns sau a avut loc o intervenție legată de gestionarea rețelei;

7) echipamentul de comunicații electronice al utilizatorului sau un alt dispozitiv utilizat pentru comunicație {codurile IMSI și IMEI ale telefoanelor mobile ale apelantului și apelatului; în cazul serviciilor preplătite anonime - data și ora la care a fost inițial activat serviciul și denumirea locației (Cell ID) din care a fost activat serviciul, precum și orice date care pot servi pentru identificarea utilizatorului serviciului};

8) locul echipamentului de comunicații mobile {denumirea locației (Cell ID) de la începutul comunicației; locația geografică a celulei prin referință la denumirea locației, în perioada în care datele sunt reținute};

9) posesorii IP adreselor statice și dinamice (numele, prenumele, domiciliul, denumirea firmei, adresa juridică etc.), precum și informația ce identifică echipamentul comunicațional al acestora;

10) registrele de evidență, generate sau procesate în procesul furnizării utilizatorilor a serviciilor de comunicații electronice, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, precum și alta date referitoare la traficul informațional.

(2) Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice se realizează:

a) prin prezentarea nemijlocită către furnizorii de servicii de comunicații electronice a extrasului din mandatul judecătoresc, eliberat de către judecător concomitent cu mandatul judecătoresc, în care se va indica doar categoria de informații ce urmează a fi prezentată;

b) prin intermediul subunității specializate a Serviciului, cu utilizarea produselor de program sau mijloacelor tehnice speciale conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor.

Articolul 42. Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale

(1) Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale constă în următoarele acțiuni întreprinse fără înștiințarea expeditorului și destinatarului trimiterilor poștale:

a) oprirea livrării trimiterii poștale pentru o perioadă de timp strict determinată sau relativ determinată, sau livrarea trimiterii poștale la o anumită dată sau într-un anumit interval de timp;

b) accesul și verificarea trimiterii poștale, vizualizarea informației existente, constatarea obiectelor sau substanțelor ce se află în trimiterea poștală;

c) nelivrarea trimiterii poștale și preluarea acesteia de către ofițerul de informații.

(2) În cadrul măsurii date se permite:

a) efectuarea constatărilor tehnico-științifice care vor permite identificarea obiectelor sau substanțelor din trimiterea poștală, sau al altor situații de fapt;

b) copierea, înregistrarea pe suport, cu ajutorul mijloacelor tehnice, a informațiilor ce se conțin în trimiterea poștală.

(3) Mandatul judecătoresc privind reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale trebuie să conțină denumirea instituției poștale asupra căreia se pune obligația de a reține trimiterile poștale, numele și prenumele persoanei sau persoanelor ale căror trimiteri poștale trebuie să fie reținute, adresa exactă a acestor persoane, dacă sunt cunoscute sau alte elemente caracteristice în baza cărora se va putea identifica trimiterile poștale, genul de trimiteri poștale asupra cărora este îndreptată măsura contrainformativă.

(4) Concomitent cu mandatul judecătoresc, judecătorul eliberează și un extras din aceasta, care se transmite șefului oficiului poștal sau furnizorului de trimiteri poștale, pentru care executarea măsurii expuse în extras este obligatorie.

(5) Șeful oficiului poștal sau furnizorului de trimiteri poștale comunică imediat ofițerului de informații despre reținerea trimiterilor poștale indicate în extras, fiind obligat să asigure și păstreze confidențialitatea măsurii contrainformative realizate.

Articolul 43. Urmărirea vizuală cu înregistrarea audio a conținutului comunicărilor transmise de către persoane, în spații deschise, locuri publice sau încăperi ce nu constituie domiciliu

Urmărirea vizuală cu înregistrarea audio a conținutului comunicărilor transmise de către persoane, în spații deschise, locuri publice sau încăperi ce nu constituie domiciliu, reprezintă relevarea și fixarea secretă, inclusiv pe suport electronic, a acțiunilor unei sau mai multor persoane cu înregistrarea audio a conținutului comunicărilor pe care le realizează persoanele, dacă aceste acțiuni au loc în spații deschise, locuri publice sau în încăperi ce nu constituie domiciliu. La realizarea acestei măsuri se vor utiliza aparate de înregistrare tehnică audio, după necesitate și video.

Articolul 44. Blocarea unui punct de acces conectat la un sistem informatic sau la rețele de comunicații electronice

(1) Blocarea unui punct de acces conectat la un sistem informatic sau la rețele de comunicații electronice presupune deconectarea forțată de la un sistem

informatic sau de la o rețea de comunicații electronice a unui mijloc de comunicații cu, sau fără, stabilirea interdicției de reconectare.

(2) Blocarea unui punct de acces conectat la un sistem informatic sau la rețele de comunicații electronice se efectuează de către Serviciu cu utilizarea produselor de program, mijloacelor tehnice speciale sau de către furnizorii de servicii de comunicații electronice, la prezentarea extrasului din mandatul judecătoresc.

Articolul 45. Sustragerea operativă

Sustragerea operativă reprezintă sustragerea secretă, cu ulterioara returnare secretă, a bunurilor, documentelor, suporturilor materiale de informații pentru examinarea și analizarea acestora, efectuarea constatării tehnico-științifice, colectarea informațiilor necesare, precum și pentru colectarea și analiza mostrelor.

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA INFORMATIVĂ EXTERNĂ

Articolul 46. Sarcinile activității informative externe

Sarcinile activității informative externe sunt:

1) depistarea, prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor externe sau de proveniență externă la adresa securității naționale, diminuarea ori înlăturarea consecințelor în cazul materializării acestora, precum și protejarea și promovarea intereselor strategice ale Republicii Moldova și ale partenerilor săi;

2) culegerea, prelucrarea analitică și asigurarea conducerii supreme a țării și a altor autorități stabilite de lege, în limita competenței, cu date informative necesare luării deciziilor și elaborării strategiilor în sferile asigurării securității naționale, politici interne și externe economice, energetice, militaro-strategice, defensive, informaționale, tehnico-științifice, umanitare, ecologice și protecției altor interese naționale;

3) crearea condițiilor favorabile pentru securitatea națională, precum și contribuția la elaborarea și realizarea cursului politicii externe, dezvoltarea economiei, progresului tehnico-științific, energetic, informațional, ecologic și a capacității de apărare a Republicii Moldova;

4) asigurarea securității autorităților publice, a instituțiilor Republicii Moldova de peste hotare și a angajaților acestora, inclusiv a misiunilor și reprezentanțelor diplomatice externe și a oficialilor lor, a membrilor familiilor acestora, precum și a cetățenilor aflați peste hotarele republicii, care au sau au avut acces la informații atribuite la secret de stat,

5) reglementarea, coordonarea, înfăptuirea și controlul activităților de protecție a informațiilor ce constituie secret de stat în cadrul misiunilor și reprezentanțelor diplomatice ale Republicii Moldova în străinătate;

6) contribuirea la identificarea, prevenirea și combaterea terorismului internațional, acțiunilor îndreptate împotriva suveranității și integrității Republicii Moldova, a altor activități cu caracter extremist, criminalității organizate transnaționale, traficului de ființe umane, migrației ilegale, comerțului internațional ilicit cu arme, inclusiv arme de distrugere în masă, muniții și materiale explozibile, substanțe radioactive, nucleare, toxice, narcotice, psihotrope și precursori, alte bunuri, tehnologii și servicii de importanță strategică pentru securitatea Republicii Moldova și pentru menținerea păcii și securității internaționale, precum și combaterea infracțiunilor care periclitizează securitatea și interesele statului;

7) realizarea altor activități ce țin atât de interesul național, cât și internațional.

Articolul 47. Temeiurile înfăptuirii activității informative externe

Temeiurile pentru înfăptuirea activității informative externe sunt:

1) informațiile devenite cunoscute Serviciului privind activitatea din exteriorul țării sau inițiată din exterior care constituie sau ar putea constitui o amenințare la adresa securității naționale, în curs de pregătire, comitere sau comisă, privind persoanele care o pregătesc, o comit sau au comis-o, precum și necesitatea stabilirii unor asemenea informații;

2) informațiile devenite cunoscute Serviciului privind locul aflării în exteriorul țării a persoanelor anunțate în căutare națională, interstatală sau internațională pentru comiterea infracțiunilor cu caracter terorist, infracțiunilor contra păcii și securității omenirii, contra autorităților publice și a securității de stat, crimă organizată, traficului de ființe umane, comerțului internațional ilicit cu arme, substanțe radioactive, nucleare, toxice, narcotice, psihotrope și precursori, tehnologii și servicii de importanță strategică, a altor infracțiuni care subminează securitatea națională sau internațională, precum și necesitatea stabilirii unor asemenea informații;

3) depistarea unor semne privind desfășurarea activităților informative sau subversive, în exteriorul țării sau inițiată din exterior, de către statele sau serviciile speciale străine, organizațiile guvernamentale sau nonguvernamentale, sau din numele acestora, precum și de către unele persoane sau grupuri aparte, a altor activități care constituie sau ar putea constitui o amenințare pentru securitatea națională, precum și necesitatea prevenirii și combaterii existenței unor asemenea semne;

4) necesitatea planificării, culegerii, verificării, prelucrării, analizei, evaluării, păstrării și valorificării datelor informative relevante pentru securitatea națională, politica externă și internă a statului;

5) necesitatea identificării, prevenirii și combaterii accesului neautorizat la informațiile ce constituie secret de stat;

6) necesitatea identificării, prevenirii și combaterii atentatelor la securitatea rețelelor de comunicații speciale ale Republicii Moldova, precum și asigurării protecției criptografice și tehnice a informației;

7) necesitatea identificării, prevenirii și combaterii terorismului, acțiunilor îndreptate împotriva suveranității și integrității Republicii Moldova, a altor activități cu caracter extremist, criminalității organizate transnaționale, traficului de ființe umane, comerțului internațional ilicit cu arme, inclusiv arme de distrugere în masă, muniții și materiale explozibile, substanțe radioactive, nucleare, toxice, narcotice, psihotrope și precursori, cu alte bunuri, tehnologii și servicii de importanță strategică pentru securitatea Republicii Moldova și pentru menținerea păcii și securității internaționale precum și a infracțiunilor care amenință, din exterior, securitatea și interesele statului;

8) necesitatea identificării, prevenirii și combaterii perturbării securității funcționării instituțiilor Republicii Moldova de peste hotare și a angajaților acestora, a membrilor familiilor acestora, precum și a cetățenilor aflați peste hotarele republicii, care au sau au avut acces la informații ce constituie secret de stat.

Articolul 48. Măsurile de realizare a activității informative externe

(1) Serviciul este autorizat să creeze, achiziționeze, dețină și utilizeze mijloace, metode și surse specifice pentru planificarea, culegerea, verificarea, prelucrarea, analiza, evaluarea, păstrarea și valorificarea datelor informative necesare realizării activității informative externe.

(2) La realizarea activității informative externe, Serviciul aplică metode și măsuri informativ – operative, măsuri tehnico – informative și măsuri de influență specifice genului de activitate, precum și mijloace tehnico-operative corespunzătoare prin care se asigură planificarea, culegerea, verificarea, prelucrarea, analiza, evaluarea, păstrarea și valorificarea de date informative.

(3) În cadrul activității informative externe se permite realizarea măsurilor contrainformative, cu respectarea cerințelor stabilite de prezenta Lege.

(4) În procesul efectuării activității informative externe pot fi utilizate sisteme informaționale, baze de date, aparate de înregistrare video, audio, de filmat, de fotografiat și alte metode și mijloace moderne necesare pentru atingerea sarcinilor activității date.

(5) Ofițerii de informații participă personal la organizarea și desfășurarea măsurilor de realizare a activității informative externe, recurgând, după caz, la ajutorul persoanelor oficiale și al specialiștilor din diferite domenii de cunoștințe, precum, și al persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul.

Articolul 49. Condițiile și modul de desfășurare a activității informative externe

(1) Desfășurarea măsurilor de realizare a activității informative externe se admite doar în scopul realizării sarcinilor prezentei Legi.

(2) Decizia privind aplicarea măsurilor și metodelor de realizare a activității informative externe este luată de către directorul Serviciului sau directorul adjunct special împuternicit.

(3) Înfăptuirea măsurilor de realizare a activității informative externe în cazul apariției pericolului pentru viața, sănătatea sau proprietatea unor ofițeri de informații, ai instituțiilor Republicii Moldova de peste hotare, a cetățenilor aflați peste hotarele republicii care au sau au avut acces la informații ce constituie secret de stat, a persoanelor care acordă sprijin Serviciului, precum și a membrilor familiilor lor se autorizează conform procedurii stabilite la alineatul (2).

(4) Activitatea informativă externe se desfășoară atât de pe teritoriul Republicii Moldova cât și din străinătate.

(5) La realizarea activității informative externe pot fi implicate și subunitățile specializate ale altor autorități publice, în condițiile legii, exclusiv sub conducerea nemijlocită a Serviciului.

Capitolul IV

ASIGURAREA FINANCIARĂ, TEHNICO-MATERIALĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ A ACTIVITĂȚII INFORMATIVE/CONTRAINFORMATIVE

Articolul 50. Asigurarea financiară și tehnico-materială a activității informative/contrainformative

(1) Asigurarea financiară și tehnico-materială a activității informative/contrainformative se efectuează din contul mijloacelor financiare alocate Serviciului din bugetul de stat, în conformitate cu Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, precum și din contul mijloacelor speciale obținute în condițiile legii.

(2) Proiectele de asigurare financiară și tehnico-materială a activității informative/contrainformative se examinează și se aprobă în ședințe închise ale autorităților competente, constituie secret de stat și nu pot fi date publicității.

(3) Controlul asupra cheltuirii mijloacelor financiare alocate pentru asigurarea realizării activității informative/contrainformative se exercită de către directorul Serviciului, inclusiv prin intermediul subdiviziunii de control intern, de către Curtea de Conturi, în ședință închisă, în condițiile Legii cu privire la secretul de stat, și în special se bazează pe prezența documentelor justificative de efectuare a cheltuielilor. Controlul dat se efectuează în limitele ce nu permit divulgarea metodelor activității informative/contrainformative sau a persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul, operațiunilor în derulare, operațiunilor care au fost finalizate și cunoașterea despre realizarea acestora ar putea afecta securității statului.

Articolul 51. Asigurarea științifică a activității informative/contrainformative

(1) În cadrul realizării activității informative/contrainformative pot fi desfășurate constatări tehnico-științifice sau expertize extrajudiciare.

(2) Constatarea tehnico-științifică reprezintă activitatea unui specialist efectuată în scopul explicării unor fapte sau circumstanțe, constatării unor situații de fapt, ce necesită utilizarea cunoștințelor speciale, în cadrul activității informative/contrainformative.

(3) Specialistul, în cadrul efectuării constatării tehnico-științifice, nu soluționează întrebări cu caracter juridic.

(4) Constatările tehnico-științifice se dispun și se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei Legi.

(5) Expertizele extrajudiciare se dispun și se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 52. Temeiurile pentru dispunerea și efectuarea constatării tehnico-științifice

(1) Constatarea tehnico-științifică se dispune în cazul în care pentru stabilirea circumstanțelor ce pot avea importanță pentru desfășurarea activității informative/contrainformative sunt necesare cunoștințe speciale într-un domeniu de activitate.

(2) Constatarea tehnico-științifică se efectuează în temeiul dispoziției scrise a ofițerului de informații care desfășoară activitatea informativă/contrainformativă.

(3) În dispoziția de efectuare a constatării tehnico-științifice se vor menționa în mod obligatoriu circumstanțele, împrejurările situației de fapt și întrebările la care urmează să răspundă specialistul, precum și se vor anexa materialele ce urmează a fi cercetate.

Articolul 53. Subiecții abilitați cu dreptul de efectuare a constatărilor tehnico-științifice

(1) Constatarea tehnico-științifică este efectuată de către specialiști din cadrul Serviciului.

(2) În cazul în care în cadrul Serviciului nu există specialiști cu cunoștințe speciale într-un anumit domeniu de activitate, sau dacă complexitatea cauzei impune, efectuarea constatării tehnico-științifice poate fi dispusă specialiștilor din afara Serviciului.

(3) Constatarea tehnico-științifică poate fi dispusă specialiștilor din afara Serviciului doar dacă aceștia consimt să o efectueze, în baza unui acord sau contract.

Articolul 54. Organizarea și efectuarea constatării tehnico-științifice

(1) La recepționarea dispoziției de efectuare a constatării tehnico-științifice, conducătorul subunității de constatare tehnico-științifică numește un specialist care are aptitudinile și cunoștințele necesare pentru efectuarea acesteia.

(2) Specialistul care a primit dispoziția de efectuare a constatării tehnico-științifice și materialele aferente acesteia o înregistrează și în decurs de 3 zile se expune dacă are aptitudinile și cunoștințele necesare pentru a efectua constatarea.

(3) În caz de necesitate, specialistul poate solicita informații și materiale suplimentare de la ordonatorul constatării.

(4) La efectuarea constatărilor tehnico-științifice se aplică aceleași reguli, metodici și se utilizează aceleași utilaje ca și la efectuarea expertizei judiciare.

(5) După examinarea materialelor parvenite și întreprinderea măsurilor ce se impun, specialistul întocmește un raport în care se expune asupra întrebărilor înaintate, explică faptele, circumstanțele neclare, constată situațiile de fapt.

(6) Raportul de constatare tehnico-științifică va conține informații cu privire la :

- a) datele de identificare a specialistului;
- b) date cu privire la studiile sau calificările deținute de specialist pentru efectuarea cercetărilor precum și experiența în domeniu;
- c) datele cu privire la ordonatorul constatării;
- d) întrebările înaintate spre examinare;
- e) circumstanțele și împrejurările situației de fapt;
- f) cercetările efectuate cu descrierea metodelor de cercetare aplicate;
- g) concluziile.

(7) Rezultatele constatării tehnico-științifice se folosesc la atingerea scopurilor activității informative/contrainformative.

Capitolul V

REGULI SPECIALE PRIVIND PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Articolul 55. Controlul asupra prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activității informative/contrainformative

(1) Controlul asupra prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activității informative/contrainformative se efectuează, în exclusivitate, în conformitate cu prevederile prezentei Legi.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activității informative/contrainformative nu constituie obiectul legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Persoanele care au acces sau au luat cunoștință despre datele cu caracter personal ale persoanei care constituie obiectul activității informative/contrainformative, au obligația de a păstra confidențialitatea datelor respective.

(4) Mecanismul de evidență și control al prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activității informative/contrainformative se stabilește prin act normativ departamental.

Articolul 56. Protecția datelor cu caracter personal ce nu au legătură cu amenințările la adresa securității naționale

(1) Serviciul șterge datele cu caracter personal, colectate în cadrul activității informative/contrainformative, de îndată ce se constată că acestea nu au legătură cu amenințări la adresa securității naționale.

(2) Informațiile privind datele cu caracter personal, viața privată, onoarea și reputația persoanelor, cunoscute incidental în cadrul obținerii datelor necesare realizării atribuțiilor Serviciului, dacă nu au relevanță pentru asigurarea securității statului, nu pot fi făcute publice, stocate sau arhivate, iar suportul pe care acestea sunt înregistrate va fi distrus sau, după caz, șters.

Capitolul VI

CONTROLUL ACTIVITĂȚII INFORMATIVE/CONTRAINFORMATIVE

Articolul 57. Controlul parlamentar

(1) Controlul parlamentar asupra activității informative/contrainformative este exercitat de către Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, prin intermediul Subcomisiei pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – Subcomisia parlamentară).

(2) Directorul Serviciului prezintă anual, în ședință închisă, Subcomisiei parlamentare un raport general cu privire la activitatea informativă/contrainformativă, care va cuprinde, în mod obligatoriu, informații despre numărul total al măsurilor contrainformative efectuate, numărul măsurilor contrainformative, stabilite la art. 12 alin. (1), efectuate, pe fiecare măsură în parte.

(3) Subcomisia parlamentară poate solicita de la Președintele Judecătorei Chișinău și Curții de Apel Chișinău informații privind numărul măsurilor contrainformative pentru care s-a eliberat mandat judecătoresc și numărul celor refuzate de a fi autorizate.

(4) După prezentarea raportului, membrii Subcomisiei parlamentare pot înainta întrebări cu privire la activitatea informativă/contrainformativă înfăptuită de către Serviciu în anul precedent. În cadrul ședinței pot fi prezentate informații despre operațiunile finalizate realizate de către Serviciu, dacă divulgarea lor nu va prejudicia securitatea statului. Informații despre operațiunile în derulare nu se prezintă.

(5) În baza raportului prezentat, Subcomisia parlamentară poate înainta recomandări privind activitatea Serviciului.

(6) Raportul prezentat Subcomisiei parlamentare poate fi făcut public, excluzându-se din acesta informațiile atribuite la secret de stat.

Articolul 58. Controlul exercitat de către procuror

(1) Controlul exercitat de către procuror asupra activității contrainformative se efectuează de către procurori din cadrul Procuraturii Generale, special împuterniciți în acest sens de către Procurorul General.

(2) Controlul se efectuează în baza plîngerilor depuse de către persoane ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate sau din oficiu, în cazul în care procurorului i-au devenit cunoscute informații despre încălcarea legislației la efectuarea măsurilor contrainformative, dacă aceste fapte pot constitui infracțiuni.

(3) În timpul controlului, informația privind activitatea persoanele care au colaborat sau colaborează confidențial cu Serviciul poate fi prezentată doar unui procuror din categoria celor menționați la alin. (1), împuternicit special în acest sens prin ordin al Procurorului General. Informația se prezintă doar dacă aceasta este în legătură directă cu obiectul controlului efectuat și doar dacă este absolut necesară realizării controlului.

(4) Procurorii, premergător împuternicirii de a exercita controlul asupra activității contrainformative, vor perfecta dreptul de acces la secretul de stat, dacă la moment nu dispun de asemenea drept, și vor fi supuși verificării în conformitate cu prevederile Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, indiferent de data ultimei verificări.

Articolul 59. Controlul intern

(1) Controlul intern asupra activității informative/contrainformative se realizează de către directorul Serviciului, directorul adjunct special împuternicit, inclusiv prin intermediul subunităților interne de control și conducătorii subunităților specializate.

(2) Persoanele neimplicate nemijlocit în lucrul cu persoanele care colaborează confidențial cu Serviciul, inclusiv directorul și directorii adjuncți ai Serviciului, nu au dreptul de a solicita informații despre identitatea reală a acestora, dacă aceasta nu este dictată de o necesitate de serviciu stringentă.

Articolul 60. Controlul exercitat de către magistrați

Controlul exercitat de către magistrați se realizează prin verificarea temeiniciei înfăptuirii măsurilor contrainformative la eliberarea mandatului judecătoresc sau atunci când se apreciază legalitatea acțiunilor efectuate în absența mandatului judecătoresc.

CAPITOLUL VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 61.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei.

(2) În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Judecătoria Chișinău, Curtea de Apel Chișinău și Procuratura Generală vor întreprinde măsurile ce se impun în temeiul art. 15 alin. (3) și (15) și art. 58 alin. (4).

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă la proiectul Legii privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă

Proiectul Legii privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă este inițiativa unui grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova elaborat cu suportul Serviciului de Informații și Securitate.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul în cauza are drept scop delimitarea competențelor SIS și ajustarea lor la standardele serviciilor speciale din țările cu democrație consolidată, precum și ajustarea procesului informativ și contrainformativ la dinamica riscurilor și amenințărilor cu impact asupra securității naționale.

În conformitate cu art. 8 din Legea nr. 753 din 23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, pentru îndeplinirea atribuțiilor ce țin de asigurarea securității de stat, SIS-ul desfășoară activități informative și contrainformative. Modul de desfășurare a măsurilor informative și contrainformative, precum și condițiile de utilizare a metodelor și mijloacelor secrete în desfășurarea activității informative și contrainformative urmează a fi stabilite de legislație.

Actualmente nu există un act legislativ distinct care să reglementeze desfășurarea activității contrainformative și activității informative externe, Serviciul realizând sarcinile stabilite de legislație prin măsuri speciale de investigații, în temeiul Legii nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații.

Totodată, o astfel de practică nu este binevenită, deoarece activitatea specială de investigații are ca scop primordial prevenirea și descoperirea infracțiunilor. Concomitent tactica și mecanismul de asigurare a ordinii publice, de descoperire a infracțiunilor nu poate fi aplicat în mod eficient și la realizarea sarcinilor de asigurare a securității statului. În acest sens este relevantă și opinia dlui Goran KLEMENCIC, expert al Consiliului Europei, care în anul 2006 a efectuat analiza Legii privind activitatea operativă de investigații, menționând că *trebuie să fie separație legislativă și instituțională a supravegherii îndeplinite de organele de drept în scopul anchetărilor penale și al supravegherii îndeplinite de serviciile de informații în scopul securității naționale.*

În același context, experții Comisiei de la Veneția Iain CAMERON, Ian LEIGH și Mikael LYNGBO, care au efectuat expertiza proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 753/1999 și Legea nr. 59/2012) au menționat expres: *Comisia de la Veneția și Directoratul consideră legitim faptul că autoritățile Moldovei doresc să instituie un nou mecanism pentru investigațiile de securitate, în vederea ridicării măsurilor speciale de investigații ale Serviciului înafara cadrului de investigații penale.*

Precum a relatat și Curtea Europeană pentru Drepturile Omului „*societățile democratice sînt amenințate, în zilele noastre de forme complexe de spionaj și de terorism, așa că statul trebuie să fie capabil, pentru a combate eficient aceste*

amenințări, să supravegheze în secret elementele subversive care operează pe teritoriul său. Existența unor dispoziții legislative, care acordă puteri de supraveghere secretă a corespondenței și comunicărilor este necesară într-o societate democratică pentru asigurarea securității naționale.”

Convenția lasă statelor o anumită putere discreționară, în ce privește modalitățile din sistemul de supraveghere, doar că impune existența unor garanții potrivite și suficiente contra abuzurilor.

Practica regională și internațională demonstrează elocvent existența unui complex imens de pericole și amenințări la care este supus un stat și populația acestuia. Amenințările terorismului internațional planează asupra fiecărui stat, indiferent de amplasarea geografică și politica externă realizată.

De asemenea, nu poate fi negat pericolul major ce emană de la forțe din afara statului, care, prin diferite mecanisme, incită forțele extremiste din interiorul unui stat la acțiuni de ordin separatisto-extremiste și erodează fundamentele acestuia.

Astfel, este totalmente argumentată crearea în Republica Moldova a unui mecanism viabil și cu posibilități sporite de prevenire și contracarare a oricărei amenințări la adresa securității statului și a cetățeanului, atât din afara, cât și din interiorul țării.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege are menirea de a stabili mecanismul de realizare a activității contrainformative și activității informative externe, precum și creează un sistem adecvat de garanții și control asupra realizării acestor activități, în scopul prevenirii oricăror eventuale abuzuri. Totodată, sistemul, concomitent cu oferirea unui control asupra activității contrainformative și activității informative externe, nu trebuie să birocratizeze excesiv activitatea desfășurată sau să constituie o piedică artificială la îndeplinirea operativă a misiunilor realizate în interesul securității statului.

Proiectul de lege este structurat în 7 capitole, în fiecare capitol fiind detaliat un anumit segment al activității informative/contrainformative, de asigurare a desfășurării acesteia sau de control asupra respectării legii la realizarea activității în cauză.

În primul capitol se definesc noțiunile activității contrainformative și activității informative externe, indicându-se că acestea se realizează exclusiv în scopul culegerii de informații necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce țin de securitatea statului.

Activitățile în cauză vor fi desfășurate exclusiv de către ofițerii de informații din cadrul SIS). Capitolul include și norme ce reglementează statutul și garanțiile persoanelor care colaborează confidențial cu Serviciul la îndeplinirea atribuțiilor ce vizează asigurarea securității statului.

În scopul desfășurării eficiente a activității informative/contrainformative proiectul stabilește obligațiile concrete ale prestatorilor de servicii poștale și furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, vizînd asistența acordată la desfășurarea acesteia. Obligațiile menționate nu sînt o noutate pentru persoanele juridice vizate și nu vor constitui o povară suplimentară pentru ei, deoarece astfel de obligații existau și pînă acum, în temeiul art. 16 alin. (2) din

Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, art. 20 alin. (3) din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007, precum și Ordinul comun al SIS, MAI și CCCEC nr. 44, 249, 91 din 14.07.2008 „Pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de organizare și îndeplinire a măsurilor operative de investigații în rețelele de comunicații electronice”.

Proiectul prevede instituirea mandatului judecătoresc, o nouă instituție de drept, care reprezintă autorizarea, de către instanța de judecată, de a efectua măsuri contrainformative ce reprezintă o ingerință serioasă în viața privată. Mandatul de judecătoresc urmează să fie eliberat, la demersul argumentat al conducerii Serviciului, de către un judecător special împuternicit în acest sens.

Măsurile contrainformative care vor putea fi efectuate cu mandat judecătoresc sînt expres stabilite în lege, acestea fiind realizate la supravegherea și cercetarea domiciliului sau comunicărilor îndeplinite de către persoane prin diferite sisteme de comunicații – verbale, electronice, poștale, etc.

Ținînd cont de remarcile CEDO în cauza Iordachi și alții contra Moldovei, precum și propunerilor expuse de experții Comisiei de la Veneția, care au expertizat anterior două proiecte cu norme asemănătoare, sînt expres și clar determinate categoriile de persoane în privința cărora vor putea fi realizate măsurile contrainformative. Astfel, vor fi eliberate mandate judecătorești în privința persoanelor vizavi de care există informații cu privire la planificarea sau săvîrșirea unor fapte ce prezintă pericol deosebit pentru securitatea statului și periclitizează securitatea publică.

De asemenea, sînt prevăzute și măsurile contrainformative care vor putea fi desfășurate cu autorizația directorului Serviciului sau directorului adjunct special împuternicit. Autorizarea în cauză va fi eliberată prin ordonanță la demersul argumentat al ofițerului de informații.

Temeiurile pentru inițierea activității contrainformative rezultă din atribuțiile Serviciului stabilite prin acte legislative.

Concomitent, a fost stabilit un termen maxim pentru care poate fi autorizată o anumită măsură. Realizarea tuturor măsurilor contrainformative vor fi consemnate într-un proces-verbal, elementele constitutive ale căruia fiind stabilite prin lege.

În proiect se consfințește conceptul folosirii informațiilor dobîndite, ca urmare a măsurilor contrainformative, în exclusivitate la realizarea activităților ce țin de asigurarea securității statului. Informațiile respective nu vor putea fi prezentate ca probe în cadrul unui dosar penal. În cazul în care în cadrul desfășurării activității contrainformative se vor constata elementele constitutive ale unei infracțiuni, Serviciu va sesiza în acest sens Procuratura, în scopul inițierii activității speciale de investigații sau, după caz, a măsurilor procesual penale.

Un element novatoriu constituie obligația Serviciului de a informa persoana despre faptul că în privința acesteia a fost desfășurată o măsură contrainformativă ce implică o ingerință în viața privată. Totodată, în cazul în care informarea va periclita securitatea statului, o altă investigație desfășurată sau scopul măsurii desfășurate, sau va prezenta pericol pentru viața persoanei, aceasta nu va fi realizată, totuși, decizia finală va aparține judecătorului și nu Serviciului.

În scopul evitării unor interpretări în procesul de realizarea a activității contrainformative, toate măsurile contrainformative au fost definite, fiind stabilite detaliat acțiunile ce urmează a fi întreprinse la realizarea unei sau altei măsuri.

Este de menționat faptul că proiectul reglementează pentru prima dată un astfel de segment al activității unui serviciu special, cum este activitatea informativă externă. Acest tip de activitate se desfășoară în exteriorul Republicii Moldova în scopul cunoașterii intențiilor statelor și persoanelor în parte, vizavi de Republica Moldova.

În proiect sînt expres stabilite sarcinile activității informative externe și temeiurile de desfășurare a acesteia. De asemenea, sînt reglementate măsurile de realizare a activității informative externe, precum și condițiile și modul de îndeplinire a acesteia.

Un loc aparte este prevăzut pentru reglementarea asigurării tehnico - științifice a activității informative/contrainformative.

Proiectul de lege reglementează și mecanismul de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul activității informative/contrainformative. Datorită specificului activității ce ține de asigurarea securității statului, avînd în vedere că datele cu caracter personal ce se prelucrează în cadrul activității respective sînt protejate prin regimul juridic al secretului de stat, domeniul prelucrării datelor cu caracter personal în activitatea informativă/contrainformativă nu se supun regimului juridic general de protecție și control asupra prelucrării datelor în cauză. Această derogare de la regula generală corespunde inclusiv practicii altor state și rigorilor internaționale.

Pentru ca măsurile întreprinse în cadrul activității informative/contrainformative să nu degenereze în abuzuri de serviciu, pe lîngă toate pîrghiile și condiționările expuse mai sus, se reglementează și procedura controlului asupra activității date. Principalul tip de control urmează să fie controlul parlamentar, care va fi realizat de către Subcomisia pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului de Informații și Securitate. În conformitate cu normele propuse, directorul Serviciului va prezenta anual un raport amplu asupra activității informative/contrainformative desfășurate de către Serviciu.

De asemenea, în cazul plîngerilor parvenite de la cetățeni privind abuzurile săvîrșite de către Serviciu sau în cazul autosesizării, procurori special desemnați din cadrul Procuratoriei Generale vor putea efectua controale ale legalității acțiunilor ofițerilor de informații.

Concomitent, în cadrul Serviciului va exista un control intern permanent, atît din partea conducerii Serviciului cît și a unor subunități speciale abilitate cu funcții de monitorizare, analiză și control.

Cît privește controlul financiar al activității informative/contrainformative, acesta va fi realizat prin control financiar public intern și de către Curtea de Conturi.

La elaborarea proiectului, au fost preluate cele mai bune practici prevăzute în legislația altor state, cum ar fi România, Ucraina, Lituania, Franța, Slovacia, Croația, Germania, Spania, Muntenegru, Ungaria, precum și în actele internaționale, cum ar fi Recomandarea Consiliului Europei (2005)¹⁰ cu privire la

„tehnicile speciale de investigații”, cazurile CEDO Klass și alții contra Republicii Federative Germania, Leander contra Suediei, Kennedy contra Regatul Unit, Rotaru contra România, Amann contra Elveția, Iordachi și alții contra Republicii Moldova, Krislin contra Franța, Malone contra Regatului Unit, Huvig contra Franței, etc.

De asemenea, a fost efectuat un schimb de informații privind problematica vizată cu colegii din Franța, România, Marea Britanie, Polonia și Germania.

Totodată, s-a ținut cont de recomandările expuse în Avizul comun al Comisiei de la Veneția, al Direcției societatea informațională și combaterea criminalității și al Direcției drepturile omului (DDO) din cadrul Direcției generale drepturile omului și statul de drept a Consiliului Europei, pe marginea proiectului de Lege nr. 281 pentru modificarea și completarea legislației moldovenești cu privire la așa-numitul „Mandat de securitate”, din martie 2017.

Concomitent, se preconizează suplimentar consultarea proiectului vizat cu experții Comisiei de la Veneția.

Fundamentarea economico-financiară

Pentru implementarea proiectului de Lege nu sînt necesare surse financiare bugetare suplimentare.

Adoptarea proiectului de Lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă va îmbunătăți mecanismul de îndeplinire de către Serviciul de Informații și Securitate a atribuțiilor legale și va intensifica controlul statului și societății asupra activității desfășurate, fapt care va duce la fortificarea securității statului și la excluderea posibilităților de abuz din partea ofițerilor de informații sau altor factori de decizie.

Deputat în Parlament

Andrian CHEPTONAR

